

מרכז המידע אודות השואה, יד ושם ביה"ס המרכזי להוראת השואה 1/1

מעדותה של יפה הרט על ארגוני נוער בגטו לודז'

הרט יפה, ילידת חיפה (Haifa) ישראל, 1925.

בשנת 1927, בגלל מחלת אמה של העדה, עברה משפחתה ללודז' (Lodz) שבפולין. בשנת 1940 היא גורשה לגטו לודז', מאוחר יותר לאושוויץ-בירקנאו, ומשם לגרמניה. כשהחזית הרוסית התקרבה היא יצאה לצעדת מוות, ובינואר 1945 ברחה עם עוד ארבע בנות מהצעדה. היא שוחררה על ידי הרוסים, ונדדה בדרכה חזרה לפולין עד ללודז'. בשנת 1946 עלתה העדה לארץ ישראל.

ש. חוץ מעבודה היה עוד משהו לעשות בגטו? לימודים, חוגים, תיאטרון?

ת. קרן אור יחידה שלי היתה תנועת הנוער הציוני. אנחנו היינו, כל השנים, מרגע שנכנסנו

לגטו, היו פעולות בתנועה הציונית.

ש. איך קראו לזה?

ת. הנוער הציוני. ואנחנו היינו נפגשים מספר פעמים בשבוע, וחיכינו כבר לערב הזה, זה היה

משכיח את הרעב ואת הצרה ואת הכל. זו היתה קרן האור היחידה. פעולות ציוניות, שיעורים,

הרצאות, עם שירה.

ש. וכל הזמן הזה יש קשר? יודעים מה קורה בחוץ?

ת. שום דבר.

ש. מה שקורה בעולם? יודעים שיש מלחמה?

ת. לא יודעים שום דבר מה שקורה. היו כאלה שהיה שמה איזה רדיו אצל מישהו.

ש. אבל זה היה נדיר.

ת. לא, בסתר.

ש. כי אסור היה לשמוע רדיו?

ת. אסור. אין קשר עם אף אחד, אין רדיו, אין שום דבר. אבל היתה איזו קבוצה, אחר כך אני

חושבת שהרגו אותם, לא זוכרת את שמו, הוא גם כן היה שייך לאחת התנועות, ואחר כך

תפסו אותו. משם אולי הגיעו איזה שהן הודעות. אדם ברחוב לא ידע שום דבר. והיינו מאוד

ירודים. הלכתי לעבודה, עם שחפת, עם טיפוס, ואני זוכרת שהלכתי שבוע ימים, אבל אחר

כך קיבלתי 40 חום. ולא יכולתי...

מקור: ארכיון יד ושם 0.3/8873